СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 133. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 10. червня 1931. VOL. XXXIX. No. 133. Jersey City, N. J., Wednesday, June 10, 1931. THREE CENTS.

ЗАБИТО ДВОХ МАЙНЕРІВ ПРИ СТРАЙКОВИХ ЗАВОРУШЕННЯХ

ПІТСБУРҐ. — На протязі 9 останніх літ не було в угольнім районі Пітсбурґа такого розярення між майнерами, як тепер, зприводу того, що стейтова міліція забила на смерть Майка Скльорського, літ 35, і Виліяма Персонса, літ 28.

Міліція каже, що страйкуючі обкидували її палками, а одного кінного міліціянта стягнено навіть з коня і побито.

Між страйкуючими, яких міліція добре побила палками, було багато жінок і дітей. Страйкуючі, хоч були обкидані слізними бомбами, атакували міліцію, бо були розярені за побиття.

ПЕКАРІ СТРАЙКУЮТЬ.

МЕК КІСПОРТ (Пенсилвенія). — Пекарі пекарні при улиці Молбері вийшли на страйк, домагаючися коротших годин праці. Треба піднести, що пекарі працюють у тій пекарні по 14 годин, а часами навіть і по 18.

З тої пекарні побирає хліб яких 100 українських родин. Між страйкуючими є теж пекарі Українці.

ПЕЙШ ЗАПОВІДАЄ ТЯЖКУ ЗИМУ.

НЮ ЙОРК. — Сер Джордж Пейш, ґовернор „Лондон Скул оф Економикс" і бувший фінансовий дорадник британського уряду, заповідає важкі часи. Він каже, що його назвали в Америці в 1927 р. песимістом, коли він сказав, що Американці живуть у „раю дурня". Він пригадує це тепер. І каже, що оптимізм добра річ, але нерозумним оптимістом є той, що заповідає погоду, коли має бути дощ.

Пейш каже далі, що в світі прийде цілком певно до цілковитої катастрофи на торговельнім полі, коли держави не переведуть ревізії щодо мит і довгів.

Пейш заявляється далі за асекурацію на випадок безробіття в таких краях, як Велика Британія, які терплять на хронічне безробіття. Він каже, що така асекурація є одиноким запобігаючим засобом перед революцією.

Зима, яка прийде, буде, по думці Пейша, найгіршою, яку знає історія нових часів. Вину за теперішню катастрофу приписує Пейш політикерам і тим державним мужам, котрі ставлять вічні перешкоди торговлі. Економічних проблєм, каже Пейш, не можна розвязувати в вузких націоналістичних рамцях. Всі держави мусять спільно кооперувати, коли хочуть зліквідувати ту депресію, яка давить цілий світ.

ЗА ТОРГОВЕЛЬНУ ДЕМОКРАТІЮ.

НЮ БРОНСВИК. — Отворено в Ротґерс університеті пятьдневний інститут праці. Радитимуть провідники праці й економісти над виходом з теперішньої депресії.

Сенатор Квін, котрий відкрив наради, підчеркнув, що ні капітал ні робітники не завинили самі собою теперішньої катастрофи, а тільки винна тут система, яка дозволяє, щоби львина частина зисків йшла до кишень малого числа людей.

ВИПОВІДАЄ ВІЙНУ ХАБАРНИЦТВУ.

ДЖЕНІВА (Ню Йорк). — Семюел Сібурі, котрий веде доходження в справі хабарницьких надужить в урядах міста Ню Йорку, каже, що хабарницькі політичні машини можна буде знищити доперва при допомозі змобілізованої публичної опінії, котра дбатиме про ідеали і чистоту уряду. Щоби зорґанізувати і зрушити публичну опінію, треба пождати, на думку Сібурі, яких 25 літ.

ШЕРИФИ ВБИЛИ 2 МЕКСИКАНСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

АРДМОР (Оклагома). — Говернор стейту Оклагоми і президент Гувер вислали телеграми з висловом жалю задля вбивства двох мексиканських студентів, котрих убили шерефи Гес і Кросби. Між убитими є Емілю Кортес Рубіо, літ 20, кревний мексиканського президента, і Менюел Гомез, літ 22. Обидва вони вчилися в американських школах.

Студенти мали рушниці, але з них не стріляли, хоч взяли шерифів за бандитів. А шерифи поспішилися стріляти до студентів, бо думали, що вони хочуть до них стріляти.

ПЕРЕГЛЯДАЮТЬ БАНКОВІ КОНТА УРЯДНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — Наслідком зарядження слідчої комісії, яка розсліджує хабарницькі скандали в дільниці Квінс, провірюватимуть банкові ощадности 30 міських урядовців, підозрілих у хабарництві.

ПОРТО РІКО ЗА ПОВНУ САМОСТІЙНІСТЬ.

САН ХУАН (Порто Ріко). — Стара Юніостична партія ухвалила на своїй конвенції резолюцію, якою домагається для Порто Ріка цілковитої незалежности.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА НА РАДІО В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Заходом Центрального Комітету Українських Народніх Орґанізацій міста Ню Йорку, Н. Й., в четвер, 11-го червня, в годині 9-тій до 9.30 вечер, з міської стації W. N. Y. C., Українська Молодеча Орхестра під проводом проф. М. Гайворонського виконає слідучу програму:

1. Їхав козак за Дунай. 2. Голубка. 3. Ой минула вже зима. Всі три пісні відограє орхестра зложена з скрипок і мандолін. 4. Гаївка, — виконає смичкова орхестра. 5. а) Ой казала мати та не банувати; б) Журавлі, — відспіває пані М. Гребенецька. 6. Розмова степової могили з вітром, відспіває пані М. Гребенецька при акомпаніяменті смичкової орхестри. 7. Серенада, відограє смичкова орхестра. При піяні п. М. Стембер.

Музика до наведених пісень є зпід пера нашого композитора проф. М. Гайворонського.

ЗА ЗНЕВАГУ ПОЛЬСЬКОГО ГЕРБУ.

Апеляційний суд у Торуні розглядав справу Брунова Моржицького і Романа Гінця, які у Ґрудзьондзу зневажили польський державний герб. Апеляційний суд затвердив присуд суду присяглих і перший підсудний сидітиме в тюрмі 5 місяців, а другий 3 місяці.

ЗГОРІЛА ЦІЛА РОДИНА.

В селі Ясткуф, (коло Кельц) вибухла пожежа, що знищила 21 будинків. Пожежа вибухла в домі селянина В. Пенти в ночі, як ціла його родина (6 осіб) спала глибоким сном і наслідком того ціла згоріла в полумині. Ратункова акція була неможлива наслідком сильного вогню.

НЕФРАНЦУСЬКА ГРОМАДА У ФРАНЦІЇ.

Є у Франції громада Сольомін, де на 14,749 мешканців є 9,370 чужинців. Це здебільша робітники, що приїхали на роботи і там осіли. Більшість з них Поляки та Українці.

СТРІЛИЛА ДО ТРУПА.

Директор технольоґічного інституту в однім італійськім місті, умираючи, боявся, що попаде тільки в летарґ та буде живцем похоронений. Тому цей директор просив одну професорку, щоби по його смерти стрілила в його серце, або пробила штилетом його груди. І справді, перед похороном того директора професорка стрілила з револьвера в серце трупа і зараз зголосила це на поліції. Її не арештували, лише списали протокол.

ПОСТРІЛИВ ТАНЦЮРИСТКУ.

Львівський машиновий складач Вільф залюбився у танцюристці Зайфівній. Справив їй дорогу ґардеробу. Пізніше зірвав з нею, бо казав, що вона жиє неморально. Опісля купив Зайфівній білет і вона виїхала до Перемишля. Небаром Зайфівна вернулася до Львова та на Гетьманських Валах грозила Вільфові, що вбе його, коли не ожениться з нею. Коли Зайфівна прицілилася, Вільф звернув дуло до неї і поранив її смертельно.

НАСЛІДКИ ЗЕМЛЕТРУСУ НА КАВКАЗІ.

Урядові російські звідомлення кажуть, що при землетрясенню на Закавказзю згинуло 10,000 людей, а 300,000 населення осталися без даху над головою. У цих нещасних сторонах панує страшний голод, бо землетрус усе понищив. Правительство робить заходи, щоб до цієї великої нужди не навістили населення ще й пошесні хороби.

ВБИЛИ КАПІТАНА ТА СЕРЖАНТА.

В поїзді Ковель-Сарни невідомі осібняки вбили капітана Лопатку та сержанта Ройка. Вони везли 100 тисяч золотих на виплату платні старшинам 55. полку. Тіла вбитих викинули вбийники крізь вікно. Зпочатку думали, що вбийники забрали всі гроші, та виявилося, що вони забрали лише 2,500 зол.; решта грошей була схована під сидженням у переділі. Військо та поліція шукають убийників.

НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК.

В Річицях, пов. Рава Руська, парубки, забавляючись, боролися і штовхали одного на другого. Підчас тої „забави" Михайло Бурда їв хліб і тримав у руці отворений ніж для крання того хліба. Інші парубки штовхнули на нього Павла Ключковського, який зранив себе об ніж Бурди, наслідком чого дістав зараження крови і за 15 хвилин помер.

ВБИВСТВО.

У Зарваниці (пов. Підгайці) убив хтось субєктку української кооперативи, так, що пробив її ножиком і вдушив, а опісля вкинув у Стрипу. Польські джерела називають це політичним убивством і приписують його В. Головінському. Твердять, що Головінський був нареченим тієї субєктки. Колиж не хотів оженитися, вона грозила Головінському, що виявить його політичні тайни поліції і тому він убив її.

УПАВ З КІНЬМИ В ЗОЛОТУ ЛИПУ.

Лука Галяк із Низьколиз (пов. Бучач) віз гній на поле. Коли їхав мостом через Золоту Липу, міст заломився і Гасяк з кіньми впав у ріку. Гасяк згинув на місці, бо коні придавили його копитами. Міст заломився на просторі 14 метрів. Поліція в Усті Зеленім внесла карне донесення на повітовий дороговий уряд у Бучачі.

ВБИВСТВА И САМОВБИВСТВО.

У Станиславові на вулиці Хриплинській вбили Ант. Матійціва. — В Калуші Михайло Травтман ранив з револьвера Марію Ман, а опісля сам застрілився. Причина: завить.

УБИВСТВО.

В Корніці, пов. Самбір, підчас сварки в маєткових справах Іван Торчинович убив сокирою Михайла Припона. Вбивника арештували.

НА КАРУ СМЕРТИ.

Окружний суд у Вильні засудив 29-літнього Едварда Дубицького на кару смерти за те, що він для грабункових цілей убив купця Космаєвича. Дубицькому вдалося забрати у вбитого Космаєвича тільки 8 золотих.

БАНКРОТСТВО ВІДЕНСЬКОЇ ОПЕРЕТКИ.

Відомий оперетковий віденський театр ім. Штравса проголосив банкротство. Довги його виносять 970 тисяч шілінґів. Дирекція театру заявила, що протягом року виплатить 35 відсотків домагань. Вірителі приняли цю пропозицію.

САБОТАЖ ПІД ТОРУНЕМ.

З 1. на 2. травня невідомі особи підложили коло стації Борки в околицях Торуня на залізничий шлях велику залізничу запору, привязавши її до шин, щоби спричинити катастрофу військового поїзду. Запору вдалося доглянути перед приїздом поїзду і нещастя не було.

НАПАД НА ЛИСТОНОША В БЕРЛІНІ.

В Берліні при Ґоссовштрассе невідомі бандити напали на листоноша Ґустава Швана в домі, вбили його й ограбили в нього 6,500 німецьких марок. Між листоношем і бандитами, видно, була вивязалась завзята боротьба, після якої листонош упав трупом від удару залізної палиці. Поліції не вдалося знайти злочинців.

„ТИ МЕНІ КУРКУ — Я ТОБІ ДУРНИЧКУ".

Яворівське „Українське Слово" з 1-го травня ц. р. пише: „На недавному засіданню Міської Ради в Яворові Жиди поставили внесок з протестом проти переслідування їхніх дітей в одній з місцевих шкіл, а Українці їхній внесок поперли так, що внесок-протест перейшов. Українці жадали счеркнення з буджету прелімінованих 500 золотих на „пшиспособєнє войскове", мотивуючи свій внесок минулорічною т. зв. „пацифікацією" в Яворові. Жиди поперли становище Поляків і внесок Українців перепав. Ось так ведуться в нас у нинішню хвилю наші Жиди".

ЛЮБИВ ЧУЖУ ЖІНКУ І ВБИВ ЇЇ ЧОЛОВІКА.

Черновецький вогневий сторож Похальський мав часто нічну службу, гасив вогонь, а його жінка в той час зраджувала його з Петром Янчуком. Одної ночі Похальський вернув несподівано до дому, застав у кімнаті своєї жінки Петра Янчука і хотів його набити, щоби дав спокій його жінці. Петро Янчук зі страху вдарив Похальського ножем у груди і вбив його, а потім зник без сліду.

КАПІТАН ДЕФРАВДАНТОМ.

Військовий суд у Варшаві засудив капітана Скверчинського з II. відділу ґенерального штабу на 5 літ вязниці і деґрадацію за те, що цей капітан здефравдував 25 тисяч золотих з диспозиційного буджету II. відділу ґенерального штабу та купив собі за ті гроші маєток на селі.

МІСЯЦЬ ВЯЗНИЦІ ЗА ПРОМОВУ НА МАКІВЦІ.

Дня 5. травня ц. р. на апеляційній розправі в окружнім суді в Стрию засуджено А. В. Добрянського за промову, виголошену 4. VIII. 1929 р. на Маківці, на один місяць вязниці з відложенням кари на 3 роки. Боронив д-р Гарасимів зі Стрия.

ПОЛЯКИ РАДІЮТЬ З ПРИВОДУ КОМУНІКАТУ КОМІСІЇ ТРОХ У СПРАВІ УКРАЇНСЬКИХ ПЕТИЦІЙ ДО ЛІҐИ НАЦІЙ

УКРАЇНЦІ ЗНАХОДЯТЬСЯ ПІД ПОЛЬСЬКИМ ТЕРОРОМ, А ТОМУ НЕ МОЖУТЬ СВОБІДНО ВЕСТИ ПЕРЕГОВОРІВ З ПОЛЬЩЕЮ.

МАНЧЕСТЕР (Анґлія). — Берлінський кореспондент ґазети „Манчестер Ґардієн" подає, що рішення комісії трох відрочити на осінь розгляд українських зажалень до Ліґи Націй викликало велике розчарування й незадоволення серед Українців. Мало кого цікавить, що говорив Гендерсон Залеському й на скільки те говорення було неприємне для Польщі, бо воно не попало в ніяку пресу. Загалови відомий лише комунікат комісії трох, яка стоїть за безпосереднє порозуміння Українців з Поляками.

Польська проурядова ґазета „Курієр Поранни" зприводу цього рішення комісії трох виступила з більшою статтею, витаючи рішення комісії. Ґазета каже, що це наука Українцям, щоб вони не покладали своїх надій на Ліґу Націй і не зверталися до міжнародніх чинників зі скаргами на Поляків. Побіда Залеського в Лізі Націй говорить про те, що нема чого меншинам спекулювати в Лізі Націй. Меншини, а в данім разі Українці, мають порозумітися безпосередньо з польським урядом на умовах, які запропонував цей уряд. Так говорить „Курієр Поранни".

Треба памятати, що головною умовою „порозуміння" Поляків з Українцями було домагання, щоб Українці відтягнули свої зажалення з Ліґи Націй. Тепер українські лідери полишені ще раз самі для безпосередніх переговорів з польською диктатурою. Мабуть не всі розуміють, у яких умовах такі переговори мали би вестися. Українські лідери, як наприклад голова УНДО д-р Левицький і інші, сидять у вязниці й чекають суду; українська преса виходить з величезними білими плямами задля суворої польської цензури й т. д. Словом: Українці тепер жиють під польським терором.

Польський уряд має в своїх руках батіг, а тому до вересня під пресією батоґа будуть іти переговори між Поляками й Українцями. Не треба забувати, що серед Українців були на час притихли національно-радикальні елєменти. Тепер, коли вони зневірилися в заступство Ліґи Націй, можна сподіватися, що вони поновлять свій терор, хоч було би вказаним, щоб до вересневого засідання Ліґи Націй український національний рух не виходив зпід контролі українських національних лідерів.

АНҐЛІЙСЬКІ МІНІСТРИ ПОЇДУТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Треба сподіватися скорої поїздки Мек Донелда й Гендерсона до Берліна. Брінінґ і Курціюс підчас свого перебування в Анґлії запросили їх обох до себе.

Німецькі міністри залишили Анґлію під враженням дуже приятельського й сердечного приняття їх Анґлійцями. Вони кажуть, що коли між двома урядами істнує приятельське почуття, то тісніше порозуміння лишається цілком технічною справою.

ФРАНЦІЯ НЕ ХОЧЕ ОБЕЗЗБРОЮВАТИСЯ.

ПАРИЖ (Франція). — Тут викликали велике зацікавлення відомости з Вашинґтону, що там хочуть справу воєнних боргів і репарацій поставити у звязок з обеззброєнням націй. Франція буде рішучо проти такого ставлення питання, бо вважає, що кожда держава має зброїтися так, як вона вважає потрібним для її безпеки.

Французи кажуть, що Німці останніх десять років усе шукають ріжних способів, щоб звільнитися від обовязків, які на них поклав мировий договір. Вони найменше стараються пособити собі власними силами. Франція буде рішучо виступати проти того, щоб дозволити Німцям збільшити хоч трохи свої воєнні сили, що вони хочуть осягнути своїми переговорами.

МОЖЛИВЕ ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ВАТИКАНОМ ТА ІТАЛІЄЮ.

РИМ (Італія). — З ватиканських кол повідомляють, що італійське правительство готово дозволити орґанізації „Лицарі Колюмба" відімкнути свої клюби та орґанізації в Італії. Взагалі переговори між Ватиканом та фашистівським урядом стають на добру дорогу, що можливо, приведе до скорого порозуміння.

В Кампобасо відбулося велике віче жіноцтва, яке раніше належало до католицьких орґанізацій. Жінки-католички ухвалили виступити з католицьких орґанізацій та масово вступити в фашистівські жіночі орґанізації.

НАГОРОДЖУЮТЬ ОБРАЗКАМИ ЛЄНІНА.

МОСКВА (СССР). — Радянський уряд видав нагороди медалею Лєніна 48 особам за особливі заслуги перед комунізмом на полі сільсько-господарської індустрії. Медаля має великий емалiовий портрет Лєніна.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіти і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВОЄННІ ДОВГИ І РЕПАРАЦІЇ

Світ стоїть перед важними подіями. Економічна депресія довела до того, що мірка терпеливости може вичерпатись от хочби в Німеччині й можуть настати події, які готові потрясти наново світом.

Нові податки, які німецький уряд змушений наложити на німецький нарід, є дійсно надзвичайним тягаром. А іншого виходу крім податків Німеччина не має. Загранична торговля підупала, бо держави позамикали себе митами; позичити нема де, бо всі краї в грошевих клопотах; а платити треба.

Коли краї, котрі виграли війну і на ній зискали, знаходяться у невідрадних економічних відносинах, то щож говорити про Німеччину, яка програла війну. Тому не диво, що вона, як говориться у відозві німецького уряду до народу, знайшлася тепер у прямо безвихіднім положенню.

Треба признати, що мимо того положення Німеччина намагається вийти з нього дуже зручно і розумною дорогою. Вона не хоче допустити до перевороту, який, річ ясна, зліквідував би за одну ніч всі німецькі зобовязання, але зате був би великим ризиком для молодої німецької републики. Вона намагається переконати світ, що хоче дійсно вивязатися зі своїх зобовязань.

Та мимо її доброї волі нема прямо сьогодні одної людини, яка визнається в політичнім і економічнім положенню Европи, яка би не бачила, що Німеччина не буде всилі далі платити репарацій. І або держави будуть змушені сплату відложити й перевести ревізію довгів, або наразять Німеччину на революцію.

Ота справа, з якого боку до неї не підходитиб, мусить опинитися в Америці. Формально німецькі репарації не є злучені з воєнними довгами, які европейські держави винні Злученим Державам. Цього формального становища придержувалася досі дуже точно вашингтонська адміністрація. На нім формально стоїть вона досі. Але на ділі справа мається інакше. Репарації є тісно звязані з довгами. І якщо Німеччина перестане платити репарації, інші держави не платитимуть Злученим Державам воєнних довгів.

Злучені Держави знають, що до цього прийде. І, як можна вносити з заяви сенатора Бори, готові вкінці згодитися на ревізію довгів але тоді, коли довжники обмежуть видатки на збросння, а тимсамим і саме збросння. З того боку становище уряду є розумне й доцільне.

„ВОСТОК І ЗАПАД"

Немовби на доказ того, що в світі нема вже нічого нового, оживає в нас з новою силою місійний рух. Місійний не в тому значінні, що по наших селах відбувають духовні проповіди, але в тому, що з припадком моралі, з притупленням війною етики, настає акція, яка хоче українське життя сперти на засадах евангелії. Але спроба уморальнення теперішнього життя в нашому народі не йде одноцільним руслом. Це вже так по нашій прикметі незгідливости. Цей рух іде в нас у двох напрямках: християнському й католицькому. Перший напрямок репрезентує львівський митрополит Шептицький, а другий — станиславівський епископ ординарій, Григорій Хомишин. Християнський напрямок митрополита називають у нас „сходом", візантинізмом, а другий сам себе називає западництвом, а його називають латинізмом. За перший стоїть явно ввесь український клер львівської архідієцезії, а потайно бодай усе старше духовенство інших епархій. Молодші священики станиславівської дієцезії, де адмініструє епископ Хомишин, стоять неподільно за тези свого епископа. Старші більше про око, а може зі страху. За засади станиславівського еп. стоїть мабуть перемиський епископ, хоч прилюдно наразі ніяк не заявляється, а деколи познаки вказують, що тою самою дорогою йде український католицький епископ у Злучених Державах та мабуть у Канаді.

Вже від давна відомі українському громадянству виступи станиславівського епископа Хомишина за введення безженности серед гр.-кат. священства, виступи при ріжних нагодах проти жінок гр.-кат. старих священиків, в часі війни проти григоріянського календаря, а в найновішому часі йогож заклики до льояльности польській державі, яку дала не антанта, але боже Провидіння, хоч така засада не стримала епископа перед зогидживанням недавної української влади, не говорячи вже про большевицьку, яка певно також не настала при відсутності тогож Провидіння. Відносини для зміни календаря сьогодні зовсім пригідніші, але всеж ця реформа ще вижидає слушнішого часу, може загальної світової зміни. Безженство у станиславівській дієцезії введене неподільно. А про льояльність кожний має свою думку.

Може бути, що й до цього часу були деякі розмови між епископами на теми, як вести своїх вірних: чи держати їх окремішно від інших християн-католиків, визнаючи вправді зверхництво папи римського, а задержуючи давні обрядові традиції і тим самим окремішність українського народу, чи менше або більше жваво уподібнювати український нарід до інших католиків, щоб стати „справжніми" католиками, за яких деякі духовні круги ще не уважають греко-католицьких Українців. Але про ці дражливі й ніжні справи не діставалося нічого до прилюдного відома з високо поставлених духовних кругів. Хіба від часу до часу забирав дехто з кругів нижчого духовенства чи з кругів світських громадян прилюдний голос у цих справах. Ці дотеперішні прилюдні голоси зазнавали одобрення в більшости українського громадянства. Натомісць їх осуджували ті вижчі духовні круги, які стоять за безоглядний католицький напрямок.

У найновішому часі трісла павутина, в яку ця справа була обвита, і бережена перед оком профанів тайна виллялася навіть друкарською мазюкою, захляпуючи й плямлячи декого таки здорово.

Не дасться затаїти, що митрополит Шептицький має на думці так держати прапор унії, щоб до нього сходилися й коло нього обєднувалися всі Українці, отже й ті, яких православіє сьогодні розбите й польонізуює. Був час (до війни), коли то поважні громадські круги на придніпрянській Україні були тої думки, що тільки „унія" (гр.-католицизм) зможе задержати на Україні русифікацію. Цей час перейшов безповоротно, але якщо позривання в Польщі православіє не стрепенеться, то віруючі, які привикли в релігійних справах мати устійнений порядок, можуть шукати інших богів. Спираючись на енцикліці папи Пія XI, який велить з любовю відноситися до православних словами: „поширювати цю єдність не так диспутами чи іншими заходами, як передовсім любовю до східних братів", митрополит Шептицький видав 13. квітня 1931. пастирський лист до духовенства галицької провінції, в якому закликає до вірности церковно-національній традиції, закликає вертатись до неї та бути їй вірними.

Коли зважити, скільки новостей уведено в нашу церковну традицію, або іншими словами: як нашу церковну традицію декуди поломано; коли зважити, що чистота церковного обряду серед Українців удержує сьогодня у високому ступні національну чистоту, а з другого боку й цю обставину, що ріжні модернізації давного уніятського (східного) обряду набрали вже деякого права громадянства за довший простір часу, — то виступ митрополита Шептицького треба уважати свого роду епохальним доказом великої сили волі.

Здавалось би, що в гр.-кат. церкві панує сильна дисципліна та що поклик найвищого церковного достойника до духовенства не своєї архідієцезії, але **галицької провінції** — приймуть із синівським послухом навіть високо поставлені духовники. На диво, сталося інакше. Епископ Хомишин видає свій пастирський лист про „візантійство". Цей пастирський лист, звернений явно і недвозначно проти всіх тез митрополита, зводячи їх до візантинізму, який — по його думці — має початок у біблійних фарисеях, а кінчиться на сьогоднішних большевиках. Питомим собі стилем Пілсудського поборює „обрядовщину", редакцію християнського часопису „Нива" з її домаганнями чистоти унії, вихвалює латинські практики й наклакає держатися їх, не зважаючи „на докори чи насмішки, які нас можуть стрінути з причини тих набоженств". „Чи маємо навернути Схід, то се друге питання, але що нашим абсолютним обовязком берегти нашу католицьку віру, то річ без сумніву певна", переконує епископ Хомишин у своїм пастирськім листі, який видав навіть окремою брошуркою. Полемізуючи з „Нивою", пише еп. Хомишин: „Бунт, піднесений „Нивою" проти тутейших єпископів, перенісся також до Америки, де насіння тут кинене, там сильно буйє, не маючи ніякого стриму. І, тому „Нива" своїми дописами много причинилася до того лиха, яке в Америці змогло...".

Ви там в Америці будете краще знати, що саме спричинило в Америці релігійну боротьбу. Вона мабуть уже втихала тоді, коли „Нива" про ці справи почала писати. Та про це пишеться мимоходом.

Тим лібералам, котрі дивувалися би, по що реєструвати в світському часописі чисто релігійні справи, скажемо, що історію творять також і такі чинники, як віра, традиція. Що ці справи мають велике значіння в дальшому розвитку українського народу, на це вказують голоси найбільше заінтересованої противної нам польської преси, яка виступи обох достойників не тільки зареєструвала, але й додала до них свої зауваги. По голосам тієї преси зможе й американсько-українська еміграція оформити свій погляд на цю справу.

Орган галицького урядового польського табору Галичини, „Слово Польське" пише: „Ідеольогія о. епископа Хомишина, унаглядненa в цілій його дотеперішній діяльности і спрецизована так знаменито в його останнім пастирськім листі — прямує до латинізації, а тим самим до оксиденталізації руського населення, його обряд і культурного розвитку". А дальше: „Католицька „римська" і „західна" ідеольогія о. Хомишина мусить вести до наказу льояльности руського населення супроти держави, до афірмації державної влади, а навіть до постуляту сильної та суцільної польської держави. Реалізація такої ідеольогії мусить довести до тісного сціплення руського населення з державою, до його „удержавлення"."

А тепер для противаги лише той сам орган: „Ідеольогія о. митрополита Шептицького, удокументована також цілою його дотеперішньою діяльністю, сформульована беззастережно, як програма праці (в безуспішній реакції на акцію о. еп. Хомишина), бажає як літургію свого обряду так і культурний розвиток руського населення здецидовано узгіднити, зорієнталізувати, і то можливо в найскорішому темпі. Еп. Хомишин є передовсім священиком, слугою католицької церкви, а митрополит Шептицький є передовсім політиком, що вважає Церкву за знаряддя для реалізації наскрізь політичних плянів „галицько-українського сепаратизму". Або: „політичне, „східне" становище о. Шептицького веде теж неухильно до точно означених наслідків: укріплює і поглиблює культурні ріжниці між руським населенням і польською суспільністю, намагається поставити між ними перегороду, якої не можна перейти, тобто в остаточних наслідках веде руське населення до протиставлення державі, до її поборювання".

Дальше боронить цей часопис українське населення перед... українським гр.-кат. митрополитом і пише: „Нема сумніву, що „східна" концепція о. Шептицького, будучи передовсім якщо не виключно політичною — є засадничо штудерною і доктринерською. Вона не має обективних умовин розвитку серед самого українського населення, бо воно наслідком свого історичного, віками закріпленого співжиття з польським населенням у самих своїх інстинктах, культурних амбіціях, звичаях і в моральному типі належить понад усякий сумнів до обсягу західної культури і тим дійсно ріжниться від зазбручанських Українців, а також від „тутешнього" населення на Волині та Поліссі. Тому то орієнталізація цього населення на зразок „східньої" рецепти о. Шептицького — булаб операцією, противною природі та органічним прикметам психіки цього населення".

„**Деструктивна робота о. митрополита** Шептицького, асекурована, на жаль, наскрізь шкідливим для наших воєвідств конкордатом п. Ст. Габського, **може загрожувати як інтересам держави так і католицької церкви на наших землях поважним заколотом і розстроєм, якщо польська державна влада і покликані в Польщі до оборони найживотніших інтересів католицької церкви чинники малиб її (таку роботу) толерувати**".

Чомуж би ні? Можна було „пацифікувати" селян, можна було бити звичайних священиків, тому чому не можнаб українського митрополита?

Так отже в нас почалася релігійна боротьба. Ріжниця між такою боротьбою тут і в Америці є та, що у вас бере в ній участь вся інтересована маса, а в нас (бодай покищо) духовні верстви. Хоч ніде правди діти — чи не всі світські симпатії по боці митрополита Шептицького.

Про це, як розвивається в нас дальше акція уморальнення громадянства шляхом християнізму чи католицизму, чи там шляхом візантійства, чи западництва, далось би богато сказати. Та про це може іншим разом.

X.

Д-р А. Т. Кібзей.

СПОМИНИ З ПОБУТУ НА УКРАЇНІ.

(26)

По вечері я розпрощався з п. Стебінсом і він по короткім часі відїхав поспішним поїздом до Варшави. Я ще довго-довго сам чекав на мій поїзд і аж у год. 12.05 в ночі відїхав до Львова.

На тім скінчилася моя візита на Україну.

Кінцеві замітки.

При кінці моїх споминів про поїздку на Україну я не хочу, а по части й не можу видавати якоїсь авторитетної опінії про сучасне становище на Україні, тимбільше, що — як ще читачі вже могли самі завважити — я не писав моїх споминів в агітаційнім тоні. Я лиш старався точно переповісти все те, що бачив та як воно показалося або виглядало для мене. Всякі рецензії та здогади я лишаю самим читачам. Від себе можу лиш додати отсе:

1. Між людьми на Україні й дальше істнують суспільні кляси, помимо того, що большевики проповідують братерство і рівність. І у них є пануюча кляса, а тою клясою є т. зв. комуністи. Найгірше поводиться там людям культури, т. зв. „інтелігенції" і взагалі всім професійним людям. Їх завше підозрівають про „буржуазні" нахили. Звичайним, простим робучим людям, що не мають ніяких вищих вимагань, живеться — сказав би я — не зле. Селянам теж, але це залежить, як котрим. Всеж таки й їм ліпше, живеться як інтелігенції та професіоналістам.

2. „Українізація України" — слова дуже дивні, бо коли це справді Україна, то пощо її „українізувати"? Та, на жаль, це гірка правда. „Українізація" таки конечно потрібна. На Україні розпаношилися Москалі від соток літ і тепер треба їх „українізувати", щоби знали й розуміли мову широких мас народних. Большевики зробили справді великий крок вперед в тім напрямку. Мабуть роблять вони це більш для цілей агітації та комунізму, але я особисто вірю, що питома українська культура з часом найде своє рідне українське сонце, свою українську правду і силу і волю. Можливо, що це забере ще багато часу, але всеж таки Україні під тим оглядом зробили добрий крок вперед.

3. На полі освіти, — школи і взагалі всякі просвітні інституції на Україні зробили великий поступ. Ах, якаб то була втіха, веселість і радість, якеб було щастя, колиб в тих школах проповідувалася своя, українська народня ідея, своя віра й державність. Та, на жаль все воно тепер закрашене червоною краскою. Але хоч якби воно й не було — все ще хочу вірити, що в українській молоді відозветься серце і колись, може колись пізніше й у неї увійде козацький дух. А тоді Україна, в якій вона державній формі правління й не булаб, буде справді Україною, а не московською провінцією.

4. З економічного поля читачі з усього мого оповідання не можуть собі українського побуту уявити інакше, як хіба крайною нуждою. Всюди брак хліба, мяса, набілу, одіння та всяких інших господарських-промислових продуктів. Я не хочу вірити, щоб на Україні не було богатства, але — на жаль — все те богатство належить до Радянського Уряду або одним словом — до Москви. Москва розпоряджує та газдує між Українцями так, як у себе вдома. За наші добра, за наш хліб, за наше збіжжа Москалі купують наймодернійші машини чи то в Америці, чи в Німеччині, чи деінде та будують в Росії, а денеде і по Україні промислові підприємства й заводи. Чи за наші богацтва ми одержуємо на Україні відповідну відплату — це питання лишаю економістам і дипльоматам. Я знаю лиш одно, а саме, що Україну грабують та що при тім терпить ціле українське населення, починаючи від робітника й хлібороба, а кінчаючи на т. зв. інтелігенції.

Дав би Бог, щоб все скінчилося як найкраще. Та це знову велике питання, над яким повинно поважно роздумувати найспосібніші економісти, політики і дипльомати світа. Над тим питанням задумується цілий світ. Експеримент, який переводять большевики, всіх заставляє до думання. Але про те все, про доцільність і успіх того великого комуністичного експерименту розкаже нам може й недалека будучність.

(Кінець).

ОДИН ПРОЄКТ.

Чорт бери! Аж обридло. Куди не рушиш — кольоніяльна виставка і кольоніяльна виставка. Вже боком лізе! А що буде тоді, як її відчинять! Як на відпусті в Почаеві, або на 1. мая, голки нема де просунути, не то самому протиснутися! І Китай буде й Мадагаскар і Того і Гаїті і хто би там зрахував усе! Оцеж стою тай міркую: не добре наші товариші зробили, що своїх кольоній показати не хочуть. А то хай би знали Чемберлени й Бріяни, що хоч ми в Москві і в подертих чоботях ходимо, так у нас і пшеничка українська, і нафта кавказька, і залізячка й вугілля не один вагончик на експорт знайдеться. Є що — слава Богу — показати, аж американським спецам сорочка від емоції до плечей прилипнеться.

Отож і думаю: а що, коли товариші тільки так вдають? Вдають, а ось за два-три дні до відкриття надумаються? От тоді й буде робота, аж серце врадується! Недармож відстали Америку підвищеним темпом перегнали. Одна-дві бригади ударників, а там через нічку й дивись — так і є готове, ще й червона хоругва повіває.

Отож стою тай міркую: Красотаж буде, красота! Павільон, що й оком не проглянеш — червоний, червоний а за очі хапає. А ввійдеш, так і ціла Україна буде. Така, як є — і побут її й історія і революція. І десятьма перами на воловій шкірі не спишеш. А все рідне, українське, хоч і нове, колективне. Ціла українська істота буде — хай собі там фашистівські студенти репетують. І Шевченко випханий буде і Кипліно Маркс і Рузя Люксембурська. В запасці, українська, з намистом з правдивих рублів царських, а великий дукат по середині — від самого Леніна. Будуть козаки з бандурами (шаблями ще пальці собі поріжуть) пісні співати, про електрифікацію і трактори, бо то модерно. Взагалі нічим так буржуя за серце не взопиш, як піснею, ще й українською. Як стане парубок на перелазі, під вербою, і як заспіває до милої, так хто не повірить у геній української нації? От хочби:

„Ой зійди, зійди, зіронько
Та вечірная;
Вийди, вийди, комсомолко,
Моя вірная..."

Чиж не прекрасна пісня? Або:

„Ой ходила дівчинонька бе[ріжком,
Заганяла качурика в Совнар[ком..."

І багато ще гарних пісень, яких проклятi буржуї на грамофони пускати не хочуть.

Та не забути ще одного. Хоч буржуї й антимілітаристи, так чи не спробуватиб їх угостити пирогами. Кожному при вступі один пиріг, лише, що форму треба якусь іншу видумати, може пятираменну. От тодіж переконаються всі ті, що підготовляють інтервенцію на СССР, що на Україні їм нічого робити — всі задоволені, пісні співають і пироги їдять та могучим голосом з мілійонів грудей протестують проти кольоніяльного визиску всесвітніх імперіялістів.

Охрим Кавка.

— Хаїм, чого ти так утікаєш?

— Бо пес іде за мною.

— А йди геть! То ти боїшся пса?

— Боятися, я не боюся, одначе я не можу стерпіти того, як в нього міна дуже мишігине!

Великий скупар захорів тяжко. Лікар записав йому лікарство на поти й сказав:

— Коли виступлять поти, то небезпека минула, а ні — то мусимо здатися на Божу поміч.

Минають години, спасенний піт не хоче виступити. По містечку вже люди почали перешіптуватися, що скупар ось-ось помре. Тому до скупаря прийшов бурмістр містечка, аби намовити вмираючого, щоби записав щось на місцевий сиротинець.

Скупар бачить, що прийшла його остання година, годиться записати. Бурмістр готовиться укладати запис. Та ледви написав кілька вступних слів, скупар, кандидат до смерти, скрикає:

— Лишіть це, пане бурмістр! Дайте спокій із завіщанням! Мені здається, що я вже прію!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БАВНД БРУК, Н. ДЖ.

Ратуймо діти через школу.

Старе покоління відоме з того, що дорожить рідним краєм, з якого воно вийшло. От берім тільки недавну польську „пацифікацію", а відразу пізнаємо, що наше серце таки там при наших братях на рідних землях.

Ми стараємося отже всіми силами допомогти нашим братям у їхній боротьбі з ворогами, але хто їм поможе зза моря як нас не стане?

Дехто відповість, що наші діти продовжуватимуть наше діло. Та це було би можливе тільки тоді, коли би ми тих дітей до цього підготовили.

А зробити це може тільки добра українська школа з добрим учителем.

Центральний Комітет громад Бавнд Брук, Менвил, Ретітен і околиці взяв цю справу під розвагу й тому заанґажував до школи молодого й ідейного учителя, гром. Митра Пасічника, котрий уже вів школи в Елизабетпорт, Н. Дж. і Тейлор, Па.

Наука вже почалася. В Бавнд Брук ходить до школи 45 дітей, в Менвил 30, а в Ретітен розпічнеться наука на днях.

Тепер черга на громадянство. Кождий свідомий громадянин повинен вписати свою дитину до школи, щоби там набрала українського духа й знання.

Ідальші громади як Линкол, Донелен повинні користати з цеї школи.

А по інформації просимо звертатися до громадян Тимка Перчишина й Якова Резняка в Бавнд Брук, Ілька Шиґери і Н. Вербіцького в Менвил, а Степана Зайшлого і Якова Данилюка в Ретітен, Н. Дж.

Отже памятайте, Громадяни: Всі діти до школи!

Центральний Комітет.

—o—

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Українці на міській виставі.

Місто Елизабет влаштовує величаву виставу національних танків, пісні й музики, в якій возьмуть участь ріжні народности. Перша така вистава припадає на день 17. червня. Відбудеться вона в Юніон Кавнті Парк, третя евеня, Розел. Цілий той вечір призначений для Українців. Вистава розпічнеться в годині 8. вечером.

Програму свята виконають: Співацьке Товариство „Боян" з Елизабет, Н. Дж., під проводом учителя О. Лаврова і Товариство „Боян" з Нюарку під дириґентурою п. Теодозія Каськова.

Крім того виступить ще Школа Українського Танку в Елизабет при співучасти околичних танцюристів, а під проводом балетмайстра В. Авраменка. Приграватиме орхестра під проводом п. Івана Левчика.

Це буде український виступ перед чужинцями, на якім, річ ясна, не повинно забракнути ні одного свідомого Українця з нашої громади.

Не треба додавати, що про цей виступ писатимуть широко американські газети, тому ми мусимо пописатися на нім під кождим оглядом як нарід культурний, а зосібна ще й музикальний, щоби і в той спосіб причинитися до поширення нашого українського імени.

При тім згадую, що ініціятиву до цього виступу дав Український Народний Дім в Елизабет, Н. Дж. До президії свята ввійшов уряд У. Н. Дому, а це: В. Левчик, предс.; Я. Красновський, секр.; Ю. Шевчук, касієр.

Свою участь зголосили: У. Н. Дім, Український Ситизенський Клюб, Парохія св. Володимира, від. 65 У. Н. С., Бр. св. Михайла, від. 142 У. Н. С., Тов. Запорожська Січ, від. 234 У. Н. Союза, Сестрицтво Любов, від. 37 У. Н. Союза, Бр. св. Івана Хрестителя, від. У. Роб. Союза, Сестрицтво Пр. Діви Марії, від. Провидіння, Тов. Івана Франка, від. У. Н. Союза.

Р. С.

ЛИСТ З КРАЮ.

Конюхи, Сх. Галичина.

Дорогий Приятелю! Дякую за листа, котрий я отримав від тебе 24/2 1931. Я не сподівався, що ти будеш аж так добрий написати до мене й не забув за мене та додержав слова. Ми всі, Богу дякувати, здорові й зміни поміж нами нема.

Дорогий Приятелю! Описуєш кризу американську, а й тут не добре: банкротства і т. д. Питаєш за газету. Я читаю „Народню Справу". Пишеш за події осінні. Я сам був арештований, 48 годин був на постерунку. Там було нас 18 арештованих. Закидали нам приналежність до УВО. Сімох нас вийшло з постерунку, а одинацять посаджено до бережанської тюрми. З них 8 випустили по пять місяцях тюрми, а ще трох сидить: Петро Курима, В. Сеник і В. Процик.

Тепер напишу дещо про події. 22. вересня м. р., у вечері, приїхав відділ паньствової поліції. 23-го порозкидали всі три кооперативи на Містечку. Поскидали все на купу й понівечили. Таке саме робили й у поодиноких людей. Мало що вибирали потім з того. То була перша проба Ляхів.

Другий раз, на Чесного Хреста, приїхав відділ П. П. і знов арештували 17 нас. Гірке було то арештовання. Випущено згодом 7, а 10 відставлено до каталашки. Я всього не можу описати, що там було. Другим разом напишу більше, а тепер скажу одним словом: „Содома й Гомора" була.

Більше нема нічого нового, хіба, що **д-р З. Сенюта, зять нашого священика, поїхав на Велику Україну й там був арештований. Ходять чутки, що вже розстріляли.** Рік уже й чутки нема від нього. То видко правда.

Прошу тебе напиши мені, що там в Америці говорять про нас?

З поважанням.

ДО ГРОМАДЯН ДРОГОБИЦЬКОГО ПОВІТУ.

Виділ читальні „Просвіти" в Летні, п. Мединиці, дрогобицького повіту, розпочав будову „Народнього Дому". Село наше убоге, до того з мішаним населенням (30% латинників), а частина оповита ще кацапською темрявою. Щоби протиставитись всякій темряві, гурт свідомих людий розпочав будову „Народнього Дому", в якому містились би українські національні установи, а в яких виковувалась би краща доля нашого села та народа. Кошти будови великі, а покрити нічим. Тому підписаний виділ читальні та комітет будови звертається оце до чесних Братів з гарячим проханням:

Поможіть нам!

Жертвуйте Вашу лепту на таку благородну ціль! Поможіть видвигнути ще одну святиню на славу Українського Народа! Наш „Народній Дім" буде Вашим, а праця Ваша і наша добуватиме кращого завтра нашому народові.

За прислану лепту шлемо згори щире Спасибіг!

ЗА ВИДІЛ:
Андрій Лавриш, голова;
Михайло Макар, секретар.
ЗА КОМІТЕТ БУДОВИ:
о. Ю. Дуцько, голова;
Евстахій Гриньків, касієр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

СЕЙНТ ЛУІС, МО.

На сироти у Дрогобичі.

Спис жертводавців на Український Захист Сиріт С. С. Василіянок при вул. Конарського в Дрогобичі:

Братство св. Володимира, від. 179 У. Н. Союза, $25; М. Кульчицький $5; по $2: о. В. Дяків, В. Щупляк, М. Слонський, д-р М. Клим; по $1: М. Тильович, В. Петришин, М. Паращак, М. Сопко, М. Борусевич, Т. Владика, М. Дмитришин, В. Білик, І. Добромильський, М. Федина, М. Федчак, М. Волянський, В. Паращак, І. Любчин, О. Ґрамоцький, Д. Єлечко, М. Ґардибайло, М. Земба, Ю. Василюка, В. Хрунь, М. Єзуско, П. Лесів, М. Бартіш, М. Добромільський, М. Кондрат, С. Левіцький, В. Тустановський; по 50 ц.: І. Онуфрей, М. Стеців.

Разом 66 долярів.

За Комітет:
Д-р Микола Клим, предс.;
Михайло Бартіш, касієр;
о. Василь Дяків, секр.

—o—

АНСОНІЯ, КОНН.

На інвалідів.

Громадянин І. Радзіх пересилає через Обєднання збірку на інвалідів.

Жертва ця була зібрана на хрестинах в гр. Т. Кісика.

Жертвували слідуючі громадяни: по $1: І. Ґела, Г. Рубас, Т. Кісик, І. Радзіх; по 50 ц.: П. Крупа, І. Мартишко, І. Возняк; А. Нецьо 25. ц. — Разом $5.75.

—o—

МІЛВОКІ, ВІС.

На Рідну Школу.

Товариство Ів. Франка, від. 103 У. Н. Союза, видало з своєї каси на Рідну Школу $5; а поодинокі члени від себе: по $1: В. Колодрубець, В. Адамчук, В. Задорожний, І. Березовець, В. Мельник, Ів. Гольщенський, А. Гатала, М. Стадник; по 50 ц.: Г. Томащук, Т. Борсук, І. Шеремета, І. Пупько, В. Пупько. — Разом $15.50.

Гроші вислано на Рідну Школу через Обєднання.

Іван Березовець, секр.

—o—

ПІТСБУРҐ, ПА.

На визвольну боротьбу.

Стрілецький Гурток ч. 4. в Пітсбурґу, Па., має повне довіря до Обєднання, помимо підлих наклепів поодиноких осіб чи гуртків, які стараються внести ще більшу деморалізацію в наше громадянство. Як бувші стрільці, ми вповні розуміємо, що значить хаос; що значить не мати доброго проводу. Тому ми рішили за всяку ціну попирати Обєднання, а в доказ довіря всі збірки посилати до нього. В послідньому році наш гурток з десяти людей вислав коло $1000. В цім листі залучаємо чек на $22, яку то суму ми зібрали на визвольну боротьбу підчас гостини п. О. Грибівського.

З стрілецьким привітом:

Стрілецький Гурток ч. 4.

—o—

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

На політичних вязнів і на Рідну Школу.

По звичаю народнім наша громада при українській католицькій церкві святкувала уродини Шевченка дня 15-го березня. З цієї нагоди зібрано на концерті, котрий відбувся в Українськім Домі Просвіти, $58.75. Розходу було $16.70. Вислано $42.05 до краю на політичних вязнів $21.05, а на Рідну Школу $21.

Гроші вислано через Обєднання.

Комітет концерту:
Онуфрій Шабатура, предс.;
Йосиф Ґреськів, касієр;
Михайло Канюк, секретар.

ПРОТОКОЛ

РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА, яке відбулося на днях від 16. до 20. лютого 1931 р.

(Продовження).

(30)

До дискусії над звітом головного рекордового секретаря Івана Каштанюка зголосилися слідуючі гол. урядники: о. д-р В. Клодницький, інж. В. Маліевич і Т. Михальчук.

о. д-р Клодницький завважує, що протоколи з засідань є поміщувані дуже пізно і домагається, щоби на будуче поміщувати їх скорше.

Інжинір Маліевич завважує, що в звіті рекордового секретаря є доволі ясно оброблений матеріял у справі орґанізовання Пласту при У. Н. Союзі, а головно зібрані квестіонарем числа, які можуть послужити до орієнтації головного уряду, як дальше в тій справі поступати, щоби дійти до цілі. Інж. Маліевич вповні годиться з висновками гол. рек. секретаря, опертих на тихже числах, і заявляє, що тільки спробою викликання пластового руху можна буде молодь зацікавити і побудити до активности в тім напрямку, та що таку акцію загал членів певно попре. Шкода однак, що секретар не предкладає точнішого пляну, щоби лекше можна було дійти до порозуміння й ухвал.

Радний Т. Михальчук робить на адресу рекордового секретаря закид, що в останній кампанії орґанізовання дітей орґанізатори довідалися про нагороди запізно. Треба, щоби на будуче такі нагороди були проголошувані наперед, то є рівночасно з проголошеннєм самої кампанії.

В тім місці до інтерпеляції гол. рек. секретаря зголосилися ще: радний А. Питляр і радний Стефан Слободян. Питляр питає за відпавших членів. Чи вони відпали через неплаченнє вкладок і кілько таких членів було. Ст. Слободян заявляє, що протоколи з засідань повинні бути проголошувані до тижня, а також підтримує критику Михальчука щодо непроголошення нагород за орґанізованнє дітей у часі кампанії.

Рекордовий секретар І. Каштанюк відповідає: Щодо закиду і домагання о. д-ра Клодницького, повтореного відтак Ст. Слободяном, а саме щодо пізного проголошування протоколів, мушу сказати, що роблю це так, як воно оказується можливим. Звертаю увагу, що засіданне відбувається в другій половині лютого. Якби по скінченню засідання я міг сейчас взятися до складання протоколу, то він певно до тижня вийшов би. Біда в тім, що через тиждень, зужитий на засідання, на моїм бюрку нагромаджується повно справ, які до кінця місяця мусять бути полагоджені. Біда в тім, що коли це засіданне розійдеться, то це буде кінець місяця, отже час на наші місячні замкнення, які не можуть бути відложені. Біда в тім, що сейчас після засідання муситься ладити для всіх відділів розмет, а не протокол. На протокол можуть зачекати, а розмет кождий відділ мусить на час дістати. По висилці розмету до відділів, що потреває майже до кінця першого тижня слідуючого місяця, березня, на чергу прийде інша важна робота, яку в тій порі року муситься зробити і якої відложити не можна, то є зладженнє копій річних звітів до всіх стейтів, в котрих орґанізація має лайсенс. Ті звіти під загрозою утрати лайсенсу мусять бути вислані до кінця березня. Місячна робота за березень і розмет на квітень мусять бути зроблені на час, так як кождого місяця, отже мені буде неможливо до справ цього засідання заглянути скорше аж по висилці розмету на квітень, то є в половині квітня. Прошу мати на увазі, що хоч тут ми маємо помічні сили, то вони є обчислені на біжучу сталу роботу. За зужитий на засідання час я не побираю дієти, ані не маю окремої помічної сили. А це є якраз час, у якім є богато добавочних робіт з приводу річних замкнень і тому, коли по цілотижневім річнім засіданню дехто з пань і панів головних урядників вертає до щоденних своїх приватних обовязків, а дехто на заслужений відпочинок, то нам тут у головній канцелярії приходиться добре рукави закасати, щоби втрачений час здогонити. Длятого з приводу річного засідання трафляються нераз залеглости, яких при сталій рутиновій роботі канцелярійній через довший час трудно позбутися. Наші рекорди виказують, що як довго орґанізація істнує і протоколи в орґані проголошується, то все було так, як тепер є, бо тільки так є можливо. Я вже сам проголошував десять протоколів з річних засідань і ані разу скорше не зачинав, як в квітні, бо було неможливо. Обставини під тим оглядом не змінилися. До того вже звикли члени. Того не підносять старі головні урядники, обзнакомлені з роботою в головній канцелярії. Це час від часу підносять нові урядники, котрим тільки здається, що може бути інакше. Тут бували вже ріжні секретарі, бували пильніші і повільніші. Бували педанти, котрі жертвували ціле своє єство цьому урядови, працювали необмежені години, в неділі і свята, заводили реформи і зміни систем діловодства. Однак вчаснішого проголошування протоколів не бувало.

Щож до самого міщення протоколів в орґані, то не треба забувати, що той орґан є рівночасно одиноким нашим щоденником в Америці і тому не можна його забивати в цілости протоколами, хочби й найдрібнішим друком. Я противився тому, щоби протокол подавати дрібнесеньким друком, тому, щоб його як найскорше позбутися. Для тих, що той протокол читають і ним інтересуються, треба друкувати якраз читким друком. Для тих, хто протоколами не інтересується, і найдрібніший друк буде тільки на заваді в ґазеті. Дотого треба числитися з фактом, що місце в щоденнику вартує гроші, за які той щоденник мусить себе удержувати. „Свобода", примірoм, під неділю має звичайно більше оголошень ніж з початком тижня і тому практикується так, що протоколи і всякі урядові справи, що відносяться до членів, міститься радше в той час, коли є менше оголошень. З десять-літного досвіду можу впевнити інтерпелянтів, що загал членів вже до тих обставин привик і зовсім вдоволений. Ситуація може богато поправитися, коли всі члени головного уряду схотять до того причинитися в той спосіб, що замісць бесід, яких самі не потрафили би другий раз повторити, зволять свої бесіди, реферати і звіти передавати на письмі, готовими до друку. Так всюди між урядниками водиться, а головно там, де нема спеціяльних стенографів.

(Далі буде).

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В понеділок, 8. червня 1931 р. помер в шпитали Стефан Тижник, член Тов. Дністер, відділ 310 У. Н. Союза, в Бруклин, Н. Й. Похорон відбудеться в четвер, 11. червня 1931 р. з дому жалоби, 267 Окланд ул., в годині 9 рано до греко-кат. церкви Сош. св. Духа.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 94, повідомляє своїх членів, що слідуючі збори відбудуться 14-го червня, а не 10-го як було подано попердно, точно від години 1-шої до год. 2-гої пополудни. — А. Патра, предс.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, повідомляє своїх членів, що пів-річні збори відбудуться в четвер, 11 червня, точно в годині 8-мій ввечір. Обовязком є кождого члена явитись на півріччих зборах. Довгуючі члени мусять вирівнати свої залеглости сего місяця, бо контр. комісія збере книжки до контрольовання. Членів, котрі ще не доплатили до свого цертифіката просится сего місяця доплатити. — І. Майка, гол.; М. Гримарчук, скарб.; В. Гурянський, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітячний мітінґ відбудеться в пятницю, 12 червня, в годині 7.30 ввечір, у товариськім домі, 1258 аГролд ул., Норт Гудман. Проситься членів прибути на означений час, бо є много справ до вирішення. Не явившийся член на мітінґу буде караний після статута. Взивається родичів, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, вписати на сім мітінґу. Будемо принимати нових членів без вступного, тож користайте з нагоди. — Д. Коритко, секр.

ЗІҐЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 377, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться 14 червня, в годині 1.30 пополудни у Михайла Олексяка, 6 Орчард ул. Проситься всіх членів явитись на сей пів-річний мітінґ і вирівнати свій довг. — Семен Гнатишак, предс.; М. Гр. Олексяк, рек. секр.

КЕМПБЕЛ, О. Сестр. Пресв. Діви Марії, від. 119, повідомляє всіх членкинь, що пів-річний мітінґ відбудеться 14 червня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 89 Трембл Еве. Проситься усіх члениць прибути на означений час, бо є справи до полагодження. Не явившася члениця підлягає карі після статута. Довгуючих напоминається вирівнати свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Катерина Лисиганич, предс.; Марія Сокіл, кас.; Марія Білан, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Жіноче Тов. Любов, від. 373, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих члениць, що півріччний мітінґ відбудеться 14 червня, в годині 2.30 пополудни, в Укр. Нар. Домі, 1523 Гікори ул. Довгуючих члениць проситься вирівнати свої залеглости на півріччнім мітінгу. Проситься усіх члениць прийти, бо маємо важні справи до полагодження. Буде справозданнє контрольної комісії. Приєднуйте нових члениць та вписуйте свої діти до У. Н. Союза, коли ще не вписали. — Анна Борусевич, предс.; Параня Щупляк, кас.; Анна Громоцка, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє усіх членів, що надзвичайний мітінґ відбудеться 14 червня, в Гали Укр. Школи, 12340 МекКей ул. Обовязком є кождого члена прибути на сей мітінґ, бо є важна справа, а іменно відсвяткованння 20-літної річниці заснования товариства і відділу. Проситься довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані без дальшого повідомлення. — тСефан Хомяк, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. Тов. Зап. Січ, від. 75, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що мітінґ відбудеться 14 червня, точно в годині 1-ій пополудни, в гали парафіяльній, 3464 Сайкот Еве. Се є півріччний мітінґ тому будуть важні справи до полагодження. Контрольна комісія і уряд здадуть справозданнє з півріччного діловодства. Суспендовані члени нехай прийдуть на мітінґ і вирівнають свої довги, бо інакше будуть виключені з організації. Члени, довгуючі понад 3 місяці, коли не заплатять на сім мітінґу, будуть виключені. Товариство за довгуючих членів не буде платити, бо нема грошей в касі. — В. Чмир, кош.; Ів. Наґорняк, секр.

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ. Тов. Запорожська Січ, від. 284, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півріччний мітінґ відбудеться в неділю, 14 червня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали Укр. Нар. Дому, 1020 Норт 9-та вул. Хто бажає вступити в члени Товариства і У. Н. Союза нехай прийде на повищу адресу. — Дм. Іващук, голова; Ол. Петришин, кас.; І. Тимкович, писар.

КОРТІС БЕЙ, МД. Сетр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 290, повідомляє, що мітінґи через три місяці будуть відбуватись в суботу перед другою неділею в місяци, в годині 8-мій ввечір. — Варвара Шанковська, предс.; Текля аБртох, секр.

МІКІС РАКС, ПА. Бр. Пресв. Богородиці, від. 258, повідомляє своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться 14 червня, в годині 2-ій пополудни, в гали Петра Мудрика, 413 Елла ул. Проситься всіх членів ... на мітінґ, бо будуть важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару 50 центів, а урядник 1 дол. — Г. Слончка, предс.; Птеро Кріль, секр. Мих. Троян, кас.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 124, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що півріччний мітінґ відбудеться 13 червня, в годині 6.30 ввечір, в гали де звичайно. Проситься членів явитись на означений час. Контроля і секретар здадуть справозданнє за пів року. Проситься членів привести хоч по одному новому членови. — Дмитро Бала, предс.; І. Олійник, кас.; І. Мелета, секр.

ШЕНАНДОА, ПА. Півріччний мітінґ відділу 98 відбудеться в неділю, 14 червня, в гали парафіяльній при Вест Сентер стріт. Проситься всіх членів явитись на мітінґ і заплатити свої належитости. Не явившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник 2 дол. Афтанас Гевчук, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. Зап. Січ, від. 132, подає до відома своїм членам, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 14-го червня, в годині 12.30 в полудне. На ті збори проситься усіх членів прийти, бо маємо важні справи до полагодження. Члени, котрі довгують по кілька місяців, мають прийти на ці збори і вирівнати свої залеглости, або бодай дати про себе знати до відділу, бо поки були гроші в касі, за тих членів платилось, але вже гроші вичерпались. Довгуючі члени коли не прийдуть на збори, будуть суспендовані. — Гр. ...кий, голова.

НОРТУМБЕРЛЕНД, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 357, повідомляє всіх своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться в неділю, 14 червня, в годині 1.30 пополудни, в гали Мусс на Кінґ ул. Взивається всіх членів прибути, бо маємо богато справ до полагодження. — А. Возний, секр.

ЛІЧБУРҐ, ПА. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 360, повідомляє своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться 14 червня, в годині 1-ій пополудни, в домі Д. Марчука. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Йосиф Костюк, предс.; Дм. Солоничний, кас.; Д. Марчук, секр.

ДЕРРИ, ПА. Сестр. Усп. Пр. Діви Марії, від. 303, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих члениць, що півріччний мітінґ відбудеться в неділю, 14 червня, в годині 1-ій пополудни, в українській ... буде піврічне справозданнє, тож обовязком кождої члениці є явитись на сей мітінґ. Напоминається довгуючих, щоби вирівнали свої залеглости на тім мітінгу. Будемо принимати нових члениць без оплати вступного. Вписуйте свої діти до своєї рідної організації. — Катерина Королевят, предс.; Анна Куземчак, кас.; Катерина Вайц, секр.

СЛИКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, повідомляє всіх своїх членів, що півріччні збори відбудуться 14 червня, в годині 2-ій пополудни, в гали парохіяльній. Проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на сей мітінґ і вирівнати свої належитости. Довгуючі члени, коли не являться на сей мітінґ і не заплатять своїх залеглостий, будуть суспендовані. — Іван Пандлишак, гол.; Мих. Ткач, кас.; Мих. Романюк, секр.

ВЕСТ НЮТОН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 255, повідомляє усіх своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться в неділю, 14 червня, точно в годині 1-ій пополудни, в домі Білака, 310 Кейп ул. На сім мітінґу будуть важні справи до полагодження, тому кождий місцевий член має явитись на час. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. Пригадується довгуючим членам, щоби вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Будеться принимати нових членів без вступного. Родичі, котрі мають ще не вписаних до У. Н. Союза дітей, проситься вписати на сім мітінгу. — Дмитро оГлубич, секр.

АМБРІДЖ, ПА. Отсим повідомляється всіх членів Бр. св. О. Николая, від. 276, що півріччний мітінґ відбудеться 14 Червня, точно в годині 2-ій пополудни, у власній галі. Всі місцеві члени обовязані явитись на мітінґ. Довгуючі члени мусять вирівнати свої довги, бо котрий не вирівнає, буде суспендований. Всі позамісцеві члени мають присилати свої вкладки тиждень перед мітінгом. На тім мітінгу буде справозданнє за пів року. Родичі, котрі ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, нехай впишуть на тім мітінґу. — Теодор Шумило, предс.; Антін Уштан, кас.; Михайло Фук, фін. секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248, повідомляє місцевих і позамісцевих своїх членів, щоби обовязково прибули на півріччний мітінґ в неділю, 14-го червня, в годині 12.30 пополудни, до галі парафіяльної. Неявившийся член буде караний після ухвали річного мітінґу. Буде вибір комітету на пікнік. Довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостей на сім мітінґу, будуть суспендовані. — М. Кобилянський, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 317, повідомляє своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться в суботу, 13 червня, в годині 8-ій ввечір. Проситься усіх членів прибути на час, бо є важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Г. Моздір, предс.; І. Кішак, кас.; М. Даньків, секр.

ЕЛМАЙРА, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 271, повідомляє усіх своїх членів, що півріччні збори відбудуться в неділю, 14-го червня, в годині 2-ій пополудни, в У. Н. Домі. Проситься усіх членів прибути на ті збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Не явившийся на зборах член заплати 1 дол. кари. — Дамян Чучман, секр.

ОЛІЄН, Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 363, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що півріччний мітінґ відбудеться в суботу, 13 червня, в годині 7.30 ввечір. Обовязком є кождого члена прийти на мітінґ, бо є важні справи до рішення в справі тов. дому. Не явившийся член буде караний після статута. — Дм. Мішанець, предс.; Іван Скробач, кас.; Д. Базів, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 198, повідомляє всіх своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться 14-го червня, в гали церковній, 54 Кінґ ул. Проситься всіх членів прибути на сей мітінґ, бо маємо важні справи до полагодження. Не прибувший член підлягає карі після статута. — Д. Потятинський, предс.; Г. Лисяк, кас.; В. Погорілка, секр.

ТОМАТОН, КОНН. Тов. Українська Січ, від. 222, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що півріччний мітінґ відбудеться 13 червня, в годині 8-мій ввечір, в Українській Гали на Мейн ул. Кождий член має явитись на призначений час, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости, бо інакше будуть суспендовані. Будеться принимати нових членів без вступного. Хто з членів або урядників не буде на мітінґу, буде караний після статута. — М. Пастернак, предс.; Й. Шеремета, кас.; І. Кіндрат, фін. секр.

ВЕСТ ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. Згода, від. 62, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться 14 червня, в годині 2-ій пополудни, під ч. 6177 Гленмор Еве. Проситься усіх членів місцевих і позамісцевих прибутя на сей мітінґ, бо маємо досить справ до полагодження. Буде справозданнє контр. комісії, тому проситься контрольорів прийти і обрахувати книжки. — К. Кропивницький, предс.; П. Кокоденський, кас.; І. Сливар, секр.

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Андрія, від. 128, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що півріччний мітінґ відбудеться 14 червня. Проситься всіх членів, щоби прибули кол церкви на 1-шу годину. З причини, що в парохії є непорозуміння, братські мітінґи не можуть відбуватися в церковній гали. На тім мітінґу буде справозданнє секретаря і контр. комісії. Не явившийся на мітінгу член заплатить кару, яку члени ухвалять. — вІан Шумила, предс.; Микола Волошинський, кас.; Волод. Каршень, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Бр. св. О. Николая повідомляє своїх членів, що півріччні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 1.30 пополудни, в Укр. Нар. Домі. Проситься членів явитись на час, бо буде півріччне справозданнє і інші важні справи. Довгуючих проситься вирівнати свої залеглости. — Стефан Гр. Палівода, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. Сокіл, від. 336, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 14 червня, в годині 1-ій попол. Проситься всіх членів прибути на збори. Довгуючих проситься вирівнати свої вкладки. Також взивається, щоб члени поскладали по 2 доляри на лікаря, котрі на се згодилися, а котрі ні, нехай добре над сею справою роздумають, бо се є корисна справа для членів. — Тимко Кальмук, рек. секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. Тов. ім. Ів. Франка, від. 253, повідомляє всіх своїх членів, що півріччний мітінґ відбудеться в суботу, 13-го червня, в годині 7-ій вечір, в гали українській. Кождий член повинен явитися на мітінґу і заплатити свої вкладки. Рівнож котрий член ще не вписав своїх дітей до У. Н. Союза, повинен се зробити на сім мітінґу. Не явившийся на мітінґ член буде караний після ухвали. — П. аПлиів, секр.

КОНКУРС

Український Народний Союз шукає за місцем на фармі, для переведення школи-курсу пластових інструкторів, підчас наближаючихся шкільних ферій-вакацій. Фарма має бути положена в здоровій гірській околиці, у віддаленню 30 до 50 миль від Джерзи Сіти, Н. Дж., в сіти сталої комунікації автом, залізницею, почтою й телефоном, в околиці, менше залюдненій та надаючійся для дальших прогульок і пластових вправ.

Першенство мають українські фарми, які кромі відповідного місця під пластовий обоз зобовяжуться в потребі дати домівку і готовий харч для 15 до 20 осіб одноразово, тай подадуть найнижчу оферту і найдогідніші умови.

Оферти мають бути на письмі, та мають подати: опис фарми і околиці, телефону, почтової адреси, дороговказ, як там дістатися залізницею і автомобілем, розмір і числа кімнат, ціни за мешкання з харчем і осібно без харчу тижнево від особи, а осібно ціну за привілей розложення обозу — кемпи за цілий час вакацій, ак також всякі інші евентуальні умови. Оферти посилати до головної канцелярії У. Н. Союза 81-83 Ґренд ул., Джерзи Сіті, Н. Дж., до суботи, дня 20. червня 1931 р., до год. 12 в полудне.

КОНКУРС

Потрібно хлопців і дівчат, у віці від 16 до 20 літ, на курс пластових інструкторів-лідерів, улаштований заходом У. Н. Союза, на один котрийбудь тиждень підчас надходячих шкільних ферій-вакацій, то є в часі від початку липня до кінця серпня 1931 р. в околиці Джерзи Сіти, Н. Дж.

Від кандидатів(ок) вимагається:

1. Членства в Українськім Народнім Союзі;
2. Знання української мови словом і письмом;
3. Скінчених двох літ науки вищої школи „Гай Скул";
4. Лікарського свідоцтва доброго стану здоровля;
5. Поручення — рекомендації місцевого відділу У. Н. Союза;
6. Покриття кошту одіння, подорожі в обі сторони й покриє $7 за тиждень та
7. Приняти зобовязання організувати і вести пластові гуртки в своїй місцевости.

Кандидати є управнені старатися о матеріяльну поміч від місцевих відділів У. Н. Союза.

Головна управа покриє кошт обозу, інструкторів і кошт опіки.

Ті, що по скінченню курсу, вернувшись домів, зорганізують і дадуть провід пластовому рухови в своїй місцевости і околици, будуть відповідно нагороджені.

Зголощення в українській мові на письмі враз з виміненими залучниками приймає головна канцелярія У. Н. Союза 81-88 Ґренд ул. Джерзи Сіти, Н. Дж., до суботи в полудне, дня 20 червня 1931 р.

КОНКУРС

Український Народний Союз потребує кваліфікованих осіб до помочи в улаштованню школи — курсу пластових інструкторів, в часі наближаючихся шкільних ферій — вакацій. Курс буде тревати по 1 — 2 тижнів кожний. На протязі двох місяців вакацій буде їх кілька в той спосіб, що одна ґрупа курсантів, 15 до 20 осіб, по відбуттю науки відіде, а на їх місце приіде друга така ґрупа.

Потрібно:

1. Управителя(льки). Мусить бути американським пластуном(кою) в рандзі скавтмайстра. На цілий час вакацій.

2. Інструктори-(ки). Мусять бути американськими старшими пластунами(ками). На цілий час вакацій.

3. Одного лікаря і лікарки. Мусять бути в можности бодай по два рази в тиждень відвідати пластовий обоз і бути в можности прибути на кождочасне телефонічне завізвання.

Кандидати мусять бути люди молоді, обзнакомлені з пластовим рухом в Америці й українським у Галичині, володіти добре українською мовою. Першенство матимуть члени У. Н. Союза і такі, що подадуть найнижчу оферту щодо гонорару, вимог і умов.

Зголошення на письмі в українській мові, найпізніще до полудня, дня 20 червня 1931 р., приймає гол. канцелярія У. Н. Союза під ч. 81-83 Ґренд ул. в Джерзи Сіті, Н. Дж.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

—o—

НАШІ МОЛОДІ ПОЕТИ.

Передімною, на столику, лежить дві книжочки поезій; одна зпід пера Івана Данильчука, а друга Онуфрія Іваха — недавного видання. Оба вони є Канадійцями (бо перший уродився в Канаді, а другий прибув з родичами до Канади ще дуже малим хлопцем), але рівночасно дуже свідомі українські патріоти. Високе образування мають з канадійських університетів.

Тому, що люблю їх поезії, хочу сказати про них кілька слів, але не як критик, а як приятель.

Книжочка п. Іваха, під заголовком „Бойова Сурма України", має всього навсього 8 сторінок малого формату з поезійками: „Марш на Варшаву", „Вставай, Литво, вставай!", „Калина мов кров", „Цвіт вишні упав", „Наше вірую", і „Могила говорить".

Недостачі цеї книжечки є великі, бо 1) коректу зле переведено, і 2) заголовки (другі слова) поезій є написані малими буквами. Це зачисляється до кардинальних гріхів, і цим грішить майже вся українська преса. Авторітет*) на це абсолютно не позволяє!

*) Literary Digest уважається за найкраще і правильно редаґований журнал в англійському світі. Хто хоче бачити, як писати заголовки, нехай погляне в перше-ліпше число цього журналу.

Книжочка п. Данильчука, під заголовком „Свитає день", має 56 сторінок маленького формату і містить 26 поезій (23 на оригінальні теми, а 3 переклади з англійського).

Недостачі цеї книжочки є: 1) дуже таний папір, 2) чуже оголошення на брошурці. Поезії повинні бути друковані на найліпшім папері, а книжечка має бути чепурненько викінчена.

Дивно одначе, що поезії в обох книжочках є написані способом „чужих ритмів", а по найбільшій части без риму. Тут і там можна знайти: **ямб, трохей, датикль** і **анапест.** Подекуди чотиристопові вірші чергуються з тристоповими (але неправильно); знаходимо також один пятистоповий вірш, а найбільше є білих віршів (неримовані). Александрійських віршів (улюблених для Українців) зовсім нема (шкода!) Маємо тут двостихи і неправильні октати. Сонет і терцин ані одної.

Колиб від мене залежало, як повинні молоді поети писати поезії, то я радив би їм триматися старої, випробуваної школи, а то: писати „поезійні поезії". Це відноситься як до англійських так і до українських віршів — оригінальних чи перекладів. (Це пригадує мені, що досить добрі оригінальні вірші в англійській мові, які були друковані в шикаґовських дневниках 1928 р., були зпід пера д-ра Яціва, а найліпші переклади (з українського на англійське) то п. Семенини в „Свободі" — та про цих двох панів я напишу окрему статтю пізніше).

Добрі вірші відразу полонять око й душу читача; інші мусять трохи „всякнути" в нашу душу, щоби ми їх порозуміли та полюбили. Але вже передше я сказав, що обі книжочки є написані способом „чужих ритмів", тому хочу тут перевести порівнання оригінальних віршів в „чужих ритмах".

Читаймо, приміром:

The night has a thousand eyes,
And the day but one;
Yet the light of the bright world lies
With the dying sun.

Цей віршик відразу дається нам полюбити. А тепер перечитайте два рази, дуже уважно, отцей віршик:

Toil away and set the stone
That shall stand when you are gone;
And ask not that another see
The meaning of your masonry.

Grind the gem and dig the well,
For what? for whom? I cannot tell.
The stone may mark a boundary line,
The well may flow, the gem may shine.

Be it wage enough for you
To shape them well and set them true.
Of the future who can tell?
Toil on, my friends, and so farewell!

Повищу поезійку ми тим більше розуміємо і любимо, чим більше її читаємо.

Трафляється часом, що поезією ми висказуємо свій сумнів „прози життя". Тут я маю на думці віршик:

Stop, my friend, as you pass by.
As you are now, so once was I,
As I am now, you soon shall be,
Prepare yourself to follow me.

Малий хлопець перечитав цей віршик (а було це написано на памятнику), і під цим дописав від себе таке:

To follow you, I am not content,
Until I know which way you went.

Це більш-менше становило би те, що я хотів сказати. Однак підчеркую, що обі мої молоді други мають у собі поетичну іскру, а тому від себе лише повторюю, що; "Toil on, my friends, and so farewell!" — а це напевно поставить вас там, де ви належите..

Д-р Г. Ґ. Скеґар.

ТАРЗАНОВІ ЗВІРЯТА.

(40)

Серце Джейні трохи не тріснуло, коли вона побачила, що дитина, яку вона тримала на руках, не була її сином. Це не був син Тарзана. Коли вона прийшла до памяти, то довго не переставала гірко плакати, побачивши, що, тікаючи з судна Рокова, захопила звідти чужу дитину. „Де моя дитина? — питала вона. — Ви знали, що це не моя дитина". Швед зі здивуванням запитав: „Не ваша? Я думав, що вона ваша, бо там другої не було".

—o—

Роздумуючи над долею своєї дитини, Джейні трохи заспокоїлася. Вона вже стала думати, що її син якимсь чудом вратувався з рук Рокова й не попав на його судно. Дитина в руках Шведа гралася й увесь час протягала свої рученята до Джейні. Її материнське чувство потягнуло до цієї чужої дитинки й вона взяла її на свої руки. Почала голубити й пестити цю дитинку, що таксамо, як і її син, може тепер десь знаходиться в чужих руках, а може в руках матері цієї дитини.

Знову кілька днів вони йшли через дикі й густі джунглі. Джейні потрохи привикла до Шведа й заспокоїлася, переконавшись, що він не хоче їй зла, а дійсно думає вратувати її. Вона переконалася, що під суворою й непривітною зовнішністю цього Шведа криється гарна душа. Одного разу вони довідалися від дикунів, що Роков переслідує їх. Вони тоді сіли в човен і перебралися на другий беріг ріки Уґамбі, щоб там продовжувати свою втечу.

Проплившi кілька миль вгору по ріці, вони залишили свій човен і знову помандрували в джунглі. На другий день їх мандрівки по джунглях дитина захворіла на пропасницю. Джейні страшенно зажурилася дитиною й почала просити Шведа зайти в якесь дикунське селище, щоб там заопікуватися дитиною. Швед направив її до найближчого селища, що ставилося до білих людей неворожо, а сам пішов іншою дорогою, щоб змилити Рокова й відвернути його переслідування від Джейні.